

19.
177

ОРГАНІЗАЦІЯ

ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

(О.О.Ч.С.У.)

ОБІЖНИК Ч. 1. — НЬЮ ЙОРК, Н. Й., 15 ЧЕРВНЯ 1946.

Заклик до усіх людей українського походження, що в минулому помагали й бажають помагати на будуче, українському народові визволитись з комуно-московської неволі й відзискати ті свободи, що проголошені в Атлантийським Чартері.

ВИ ПОМАГАЛИ в минулому. Тепер багато з Вас розчарувалось, бо не сталось те, про що ми мріяли: український нарід, хоч поніс у цій війні найстрашніші втрати, не здобув волі. Навпаки, знайшовся в гіршім поневоленні, ніж був перед тим.

Але не падайте духом, так як не падає духом український нарід. Він не вмер, він живе й хоч скривавлений, далі бореться за свої свободи. **На українських землях нині ведеться величезна боротьба** поміж повстанчими українськими силами з одного боку, а комуно-московською деспотичною владою з другого. В тій боротьбі беруть участь сотки тисяч українських мужів і жінок. Вони боряться за волю, за ті чотири свободи, які так гарно проголошені в Атлантийським Чартері президентом Америки і премієром Британії. Український нарід знає, що тих свобод ніхто йому не принесе в дарунку. Він мусить сам боротись за них і він бореться. Сотки тисяч людей перебуває нині в лісах, горах і мочарах, звідки ведуть боротьбу на життя і смерть.

І цю боротьбу з окупантом український нарід зводить не лише сьогодні. Він підняв її на масову скалю іще за нацистичної окупації, проти нацистичного деспота, що подібно, як московський деспот, пробував знищити український нарід і захопити його багаті території для себе. Вже тоді українські люди, чоловіки і жінки, сотками тисяч ішли в підпілля звідки повели завзяту війну проти нацистичного окупанта. Цією боротьбою вони зламали на сході Європи нацистичним силам хребет. Але усе признание за це припало червоній армії, червоним провідникам . . .

Нині український нарід продовжає цю боротьбу. Продовжає

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

Її в організованій формі. Українськими масами людей, що утікали в ліси, гори та мочари, спасаючись раніше від нацистичного деспота, а опісля від комуно-московського, занялись якслід старі, свідомі і вироблені українські націоналісти-революціонери. Вони створили в той спосіб Українську Повстанчу Армію (УПА), й опісля український уряд, так звану Українську Головну Визвольну Раду (УГВР).

Й хоч українські націоналісти-революціонери на рідних землях поклали львині заслуги в цім ділі та нині там двигаютъ львину частину обовязків, проте до цеї Української Головної Визвольної Ради, як теж до УПА, належать там люди всіх політичних напрямків, що бажають волі Україні. Засадою старих організованих українських націоналістів-революціонерів стало: "Вмирати за волю України це не лише привілей старого організованого націоналіста, але привілей кожного українця, без огляду на його політичне і релігійне переконання, коли він не годиться з комуно-московським деспотизмом і бажає в боротьбі з ним життя своє віддати."

Ось в той спосіб трагічна хвиля обєднала усіх тих людей, котрі ділами і пожертвуванням самих себе заважали працювати для визволення України.

Українська Пресова Служба в своїм бюлетеню з 20 травня 1946 р., в другу річницю повстання УГВР пише так:

"За ініціативою Української Повстанської Армії, що утворилася в процесі збройної боротьби українського народу проти грабунків і насильств окупантів над мирним українським населенням, зорганізувався із представників усіх українських земель та українських політичних середовищ всеукраїнський провідний центр під назвою: **Українська Головна Визвольна Рада (УГВР)**.

ЦІЛІ Й ЗАВДАННЯ УГВР:

1) Обєднати й координувати дії всіх самостійницько-визвольних сил українського народу на всіх землях України та поза ними для національно-визвольної боротьби проти всіх ворогів українського народу, зокрема проти московсько-більшевицького і німецько-гітлерівського імперіяліз-

178
ОБІЖНИК Ч. 1. — НЬО ЙОРК, Н. Й., 15-го ЧЕРВНЯ 1946.

мів, та створення Українсько Самостійної Соборної Держави (УССД).

2) Визначати ідейно-програмові напрямні визвольної боротьби українського народу.

3) Керувати всією національно-визвольною боротьбою українського народу аж до здобуття державности й створення органів незалежної державної влади на Україні.

4) Репрезентувати, як верховний всеукраїнський центр, сучасну політичну боротьбу українського народу в краю і закордоном.

5) Покликати до життя перший український державний уряд та скликати перше українське всенародне представництво.

Основні ідейно-програмові принципи:

Збереження життя нації, національної єдності й культури — це перша й найвища ціль всякого здорового національного організму. Українська суверенна держава є головною запорукою збереження життя і нормального розвитку нації та добробуту її громадян.

Тому українська нація в цей час повинна віддати всі свої сили на здобуття і закріплення власної держави.

Всі політично активні українські чинники повинні сконсолідуватися в боротьбі за самостійну українську державу, усунувши всякі суперечні питання соціально-політичного порядку, які без здобуття власної держави не мають під собою реального ґрунту.

Боротьба за національну самостійну державу може бути успішна тільки при умові, що вона буде проводитись незалежно від політичних впливів сторонніх сил.

На тій підставі УГВР визнає такі принципи своєї діяльності:

1) УГВР прагне до відбудови Української Самостійної Соборної Держави на всіх землях українського народу засобами боротьби проти всіх ворогів державної самостійности українського народу, зокрема проти большевицьких і німецьких окупантів, та співпраці з усіма прихильниками такої самостійности.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

2) УГВР твориться на принципі повної політичної незалежності своїх прагнень від впливів сторонніх сил і чинників.

3) УГВР об'єднує всі провідні політичні елементи незалежно від їх ідейного світогляду та політично-групової приналежності, що стоять на ґрунті політичної суверенності української держави та політичної незалежності українських визвольних прагнень.

4) УГВР приймає для об'єднання національно-визвольних українських сил у боротьбі за УССД таку політичну платформу:

- а) забезпечення народньо-демократичного способу визначення політичного устрою в українській державі шляхом загального народнього представництва,
- б) забезпечення свободи думки, світогляду й віри,
- в) забезпечення розвитку української національної культури,
- г) забезпечення справедливого соціального ладу в українській державі без класового визиску й гноблення,
- г) забезпечення справжньої законности в українській державі й рівности всіх громадян перед законом,
- д) забезпечення громадянських прав усім національним меншостям на Україні,
- е) забезпечення права рівних спроможностей на освіту для всіх громадян,
- е) забезпечення у трудовій господарській діяльності для всіх громадян вільної ініціативи, регульованої вимогами й потребами цілоти нації,
- ж) забезпечення вільної форми трудового землекористування з визначенням мінімальних і максимальних розмірів для індивідуального землекористування,
- з) усупільнення основних природних багатств країни: землі, лісу, вод і підземних скарбів з передачею рільних земель в користування трудохліборобським господарствам,

179
ОБІЖНИК Ч. 1. — НЬЮ ЙОРК, Н. Я., 15-го ЧЕРВНЯ 1946.

- и) удержавлення важкої індустрії і важкого транспорту, передача кооперативним об'єднанням легкої і харчевої індустрії, право широкого вільного кооперування дрібних продуцентів,
- й) забезпечення вільної торгівлі в унормованих законодавством межах, індивідуальних ремісничих варстатів і підприємств,
- і) забезпечення вільного розвитку ремесла та права на творення індивідуальних ремісничих варстатів і підприємств,
- к) забезпечення права на вільну працю для фізичних та умових працівників і забезпечення охорони інтересів робітництва соціяльним законодавством.

5) УГВР провадитиме свою боротьбу за УССД в союзі зі всіма поневоленими народами Європи й Азії, які боряться за своє визволення і визнають право України на політичну незалежність.

6) УГВР змагає до порозуміння і прагне мирного співжиття з усіма сусідами України на принципі взаємного визнання права на власні держави на етнографічних землях кожного народу."

Ось так пише Українська Пресова Служба про УГВР. Хай читач зверне увагу, що це діялось поперх двох літ тому, коли іще нацистична влада мала мілітарну силу. Вже тоді УГВР спрямовувала своє вістря не лише проти комуно-московського, але й нацистичного деспота. А багато раніше перед тим з нацистичним деспотом боролась УПА, з якоївилонилась УГВР.

Щож ми на це? Зрозуміло, що в обличчі цих подій ми тут в Америці не сміємо сидіти тихо. Вже й так підчас війни наш тутешній українсько-американський провід не розголосив цієї страшної війни УПА проти німців, хоч той підпольний рух мав далеко ширші розміри, ніж підпольні рухи інших поневолених німцями народів.

Ми не сміємо сидіти тихо ще й тому, бо комуно-московські агенти в Америці баламутять таки наших власних людей облуд-

дою "советського раю" й стягають їх на комуністичний шлях, котрий є ґрунтовно проти інтересів нашої батьківщини Америки. Всі здорово думаючі корінні американці борються проти впливів комунізму у їхнім оточенні. Ми мусимо поборювати впливи комунізму у власнім середовищі.

Ми мусимо поборювати комунізм не лише тут, але й там, звідки він черпає свою силу. А свою силу він черпає із соків України. Працею і майном українського народу Москва ширить комунізм по цілм світі. Ми мусимо помагати тим українським струям, котрі там борються з комунізмом за ті чотири свободи, що проголошені в Атлантийськм Чартері президентом Америки та британським прем'єром, а які то свободи вони мали на думці примінити по цілм світі, для всіх народів земної кулі. Отож українці на своїх землях борються за ідеали проголошені нашим президентом, а також формально одобрені, хоч фактично в брутальний спосіб потоптані Москвою. Українці свято вірять, що наш президент без лицемірства і злоби, з повною ширістю, проголошував ці свободи. Ми мусимо звідсіля скріпити їх у цій вірі, мусимо допомогти їм усім, що в наших силах.

Для тої цілі група активних людей в Нью Йорку і Ньюарку, по докладній і вичерпаній дискусії, порішила створити нову Організацію, якої ціллю булоб допомогти братам в старім краю сповнити ідеали американського президента: дістати волю, своє правління, свою вільну державу.

Ми рішились на це тому, бо чомусь багато наших тутешніх часописів, з певними винятками, промовчує цю криваву боротьбу українського народу. Чому вони так поступають, крім них самих, нікому не відомо, бо причини які вони подають, цілковито невістарчальні. Та колиб навіть вони мали якісь свої причини, що здержують їх не лиш від помочі, але навіть від розголосу цієї боротьби, то ми знов маємо наші причини, висказані вище, зовсім безкорисні причини, впливаючі зо справжнього ідеалізму й любови до справи, щоби тій важкій боротьбі допомогти бодай тим, щоб надати їй тут розголосу, щоб світ почув, що український нарід не хоче деспотизму, він не звик до нього, він поносить найтяжчі жертви, щоби скинути кайдани і зажити таким вільним життям, яким втішаються західні народи.

180

Для тої цілі ми тут створили нову Організацію, й 15 червня 1946, на зборах в Нью Йорку вибрали тимчасову центральну управу, подану нижче. Тимчасово ми назвали цю організацію "Організацією Оборони Чотирьох Свобід України." Вже маємо два поважні відділи, один в Ньюарку, а другий в Нью Йорку, а також робимо приготування до створення трьох нових відділів, після чого, можливо в найближчих місяцях, скличемо перший зїзд, на котрім буде затверджена назва, статут, як теж буде вибраний сталий уряд, та накреслений плян дальшої праці.

Наш теперішній статут (і таким він далі в основі залишиться) є ніщо інше, тільки постанови Атлантийського Чартеру, в основу якого, як вже згадано вище, покладено запанування чотирьох свобод по цілм світі, для всіх народів земної кулі. Це наш статут, наша програма, наша ідеологія.

Ми вцілости і виключно є американською організацією, себто — маємо в першу чергу і перідівсім американські інтереси на увазі. Хоч вимінюємося думками з ріжними людьми в Європі, від нікого не приймаємо ніяких приказів. Замість імпортувати чужу ідеологію до Америки, ми поширюємо шляхотну демократичну американську ідеологію за границю.

Бо всі ми добре знаємо, що інтерес даної нації, а в тім й американської, не полягає лише в матеріяльних добрах, але також в моральних. Москва пробує по цілм світі поширити свої матеріялістичні кличі, апелюючи до низьких інстинктів мас ріжних народів. Америка протривиться тим кличам і з черги видвигає свої, впливаючі з глибокої християнської етики, з чистого ідеалізму. Ми бажаємо допомогти нашим братам в старім краю морально, шляхом ширення ідеалістичних американських кличів, тих кличів, за котрі вони й сами там борються. Вони потребують моральної піддержки і ця піддержка колись із стократною нагородою назад до Америки повернеться.

Тож ми кличемо Вас усіх, старих працівників на громадській ниві, а також Вас молоді хлопці і дівчата, що ще недавно зо зброєю в руках боролись за ці високі кличі, ставайте разом з нами до дальшої боротьби. Бо ці високі ідеали ще далеко не сповнені на світі. Мільони людей стогнуть у ярмі. Без проволони навязуйте з нами звязок. Ставаймо разом в одну лаву до дальшої боротьби і праці.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

Борімося, доки шляхотні ідеали Атлантийського Чартеру не запанують не лише в Україні, але в кожному кутку світу.

“Борітеся, поборете, вам Бог помагає.

За вас сила, за вас воля і правда свята.”

Члени Тимчасової Головної Управи:

ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ, голова
ТОМА РУДИЙ, місто голова
ГРИГОРІЙ БАКУМЕНКО, секретар
БОГДАН БУЧАК, секретар в англ. мові
МИРОН ЛЕСЬКІВ, організатор
ІВАН РІЗНИК, касієр
МИКОЛА ГАВРИЛКО, правний дорадник

Контрольна Комісія:

Петро Задорецький, Петро Ходань, Іван
Пасічник, Юліян Баранюк, Михайло Іваник

За Управу Відділу в Нью Йорку:

ОСИП ТРУЩ, голова
МИКОЛА СОСНИЦЬКИЙ, місто голова
ЮРІЙ ДИБА, секретар
ЯКІВ ГАВРИЛКО, касієр

Контрольна Комісія:

П. Задорецький П. Ходань, М. Іваник

За Управу Відділу в Ньюарку, Н. Дж.:

ЮЛІАН БАРАНЮК, голова
СЕМЕН ЧОРНОМАЗ, місто голова
ІВАН ПАСІЧНИК, секретар
ПАВЛО ГИТ, касієр

Всю кореспонденцію просимо звертати на адресу:

O. D. F. F. U.
P. O. Box 304, Station D
New York 3, N. Y.
